

Kaupunginvaltuustolle

Suomalaiseen kesään kuuluu mattojen pesu. Viime vuosina mattojen pesu on siirtynyt järvestä maalle, jotta matonpesussa käytettävien pesuaineiden vesistöä pilaava vaikutus voidaan estää. Toisaalta mikä on enemmän suomalaista kuin mattolaiturilla räsymaton pesu ja mikä on enemmän Suomen kesään kuuluva kuin mäntysuovalla pestyn maton tuoksu? Kesään ja varsinkin kesälomaan kuuluu matonpesututtavien tapaaminen mattolaiturilla. Monille lappeenrantalaisille Halkosaari ja sen mattolaituri on Lappeenrannan rakkain paikka.

Unescon yleissopimus aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta hyväksyttiin yleiskokouksessa vuonna 2003. Yleissopimuksen tavoitteena on edistää aineettoman kulttuuriperinnön suojelua, taata eri yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden aineettoman kulttuuriperinnön kunnioittaminen sekä lisätä tietoisuutta aineettoman kulttuuriperinnön merkityksestä. Sopimus painottaa perinteen välittämistä ja kulttuurista moninaisuutta sekä ihmisten osallisuutta kulttuuriperintöön.

Unescon sopimuksessa aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan käytäntöjä, kuvauksia, ilmauksia, tietoa, taitoja – sekä niihin liittyviä välineitä, esineitä ja kulttuurisia tiloja – jotka yhteisöt, ryhmät ja joissain tapauksissa yksityishenkilöt tunnustavat osaksi kulttuuriperintöään. Se voi olla esimerkiksi suullista perinnettä, esittävää taidetta, sosiaalisen elämän käytäntöjä, rituaaleja ja juhlamenoja tai luontoa ja maailmankaikkeutta koskevia tietoja, taitoja ja käytäntöjä.

Suomi on ensimmäisissä hakemuksissaan hakenut Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloihin saunomista, karjalanpiirakoita ja kaustislaista viulunsoittoa. Tähän samaan ryhmään kuuluu mattojen pesu laiturilla avovedessä. Halkosaaren mattolaituri on viimeisiä perinteisiä järvessä olevia mattolaitureita.

Esitän, että Lappeenrannan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin Halkosaaren mattolaiturin säilyttämiseksi ja suojelemiseksi:

1. Tehdään Halkosaaren asemakaavaan muutos, jossa mattolaiturin alue merkitään s-merkinnällä. Näin mattolaituri suojellaan. Sitä ei saa purkaa. Sitä voi/saa korjata.
2. Kielletään Halkosaaren mattolaiturilla maton pesu muilla kuin mäntysuovalla tai vastaavilla ympäristöystävällisillä pesuaineilla.
3. Lappeenrannan kaupunki jättää opetus- ja kulttuuriministeriölle hakemuksen järvessä tapahtuvan matonpesun lisäämiseksi Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloihin.

Lappeenrannassa 21.6.2021

Tuija Maaret Pykäläinen

PAAVO ALANDER
